

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของบุคลากรการเงินและบัญชี โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

นางสาวสุรีย์ กัณติยานารา
กลุ่มงานบัญชี โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จำนวน 2 กลุ่มงาน ประกอบด้วยกลุ่มงานบัญชีกลุ่มงานการเงิน จำนวน 53 คน วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา รายงานเป็นค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของบุคลากรการเงินและบัญชี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและตัวแบบเชิงเส้นน้อยทั่วไป รูปแบบการกระจายแบบ gaussian

ผลการศึกษา บุคลากรเข้าร่วมการศึกษา 49 คน มีคะแนนความรู้ในการปฏิบัติงานในระบบ GFMS เฉลี่ย 8.8 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.81 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบ GFMS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ อายุ และลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยเมื่อควบคุมสาขาที่จบการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดระหว่างปฏิบัติงาน พบว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มบุคลากรที่มีอายุ 25-35 ปี กลุ่มบุคลากรที่มีอายุ 36-45 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 1.2 คะแนน และกลุ่มบุคลากรที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 4.4 คะแนน ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMS ซึ่งพบว่า 10-15 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 3.1 คะแนน โดยเมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี งานที่ปฏิบัติ ซึ่งพบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานระบบงบประมาณ การปฏิบัติงานระบบการจัดซื้อจัดจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 4.5 คะแนน และการปฏิบัติงานระบบการเงินและบัญชี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 6.3 คะแนน

ในภาพรวม ผลการศึกษาให้ข้อมูลที่มีคุณค่าเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรในโรงพยาบาล โดยชี้ให้เห็นว่าช่วงอายุและประสบการณ์ในการทำงานอาจมีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้ และหน่วยงานควรพิจารณาปัจจัยเหล่านี้เมื่อออกแบบโปรแกรมการฝึกอบรมและพัฒนาสำหรับบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการปฏิบัติงานในระบบดังกล่าว

คำสำคัญ ปัจจัย ความรู้ ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS)

Abstract Factors related to the knowledge of the implementation of the electronic government financial management system (GFMS) of finance and accounting personnel at Maharat Nakhon Ratchasima Hospital.

Ms.Suree Kantianara*

*Department of Account, Maharat Nakhon Ratchasima Hospital

The study investigated the factors related to the operational knowledge of the Electronic Government Financial Management System (GFMS) among finance and accounting personnel at Maharat Nakhon Ratchasima Hospital. The study used a survey research design and administered a questionnaire to participants from two groups: an accounting group and a finance group. The study analyzed the data using descriptive statistics and Generalized Linear Model regression with gaussian distribution.

The results indicated that out of the 53 participants, 49 took part in the study. The mean overall knowledge score was 8.8 (SD 2.81) out of 15. The study found that age, work experience, and work type were factors related to the operational knowledge of GFMS. After adjusting for branch graduating and problem management, the study found that personnel aged 36-45 years had a mean knowledge score of more than 1.2 points compared to personnel aged 25-35 years. Similarly, personnel aged over 45 years had a mean knowledge score of more than 4.4 points. In terms of work experience related to the operation of the GFMS system, those with 10-15 years of experience had an average knowledge score of more than 3.1 points compared to those with 1-5 years of experience. The study also found that participants who performed well in the budget system implementation of the procurement system had an average knowledge score of more than 4.5 points, while those involved in financial and accounting system operations had a mean knowledge score of more than 6.3 points.

Overall, the study provides valuable insights into the factors that influence the operational knowledge of the GFMS among finance and accounting personnel in a hospital setting. The findings suggest that age and work experience may play a significant role in this regard, and organizations should consider these factors when designing training and development programs for their employees to enhance their operational knowledge of the GFMS.

Keywords: Related Factors, Knowledge, Electronic Government Financial Management System (GFMS)

บทนำ

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติงานในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System) หรือเรียกว่าระบบ GFMS ประกอบด้วย 5 ระบบใหญ่ คือ ระบบงบประมาณ ระบบจัดซื้อจัดจ้าง ระบบการเงินและบัญชีระบบทรัพยากรบุคคล และระบบต้นทุน ถือเป็นปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 เป็นต้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกส่วนราชการมีระบบบริหารงานด้านการงบประมาณ การบัญชี การเงิน การเบิกจ่าย การบริหารต้นทุน และการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นแบบเดียวกัน ลดขั้นตอนและภาระในการจัดทำเอกสารและการรายงานให้ส่วนราชการส่วนกลาง เนื่องจากสามารถเรียกดูรายงานได้จากฐานข้อมูลเดียวกัน จัดทำระบบบัญชีและรายงานการเงินแบบเกณฑ์คงค้าง โดยเฉพาะการจัดทำบัญชีทรัพย์สินถาวรบัญชีและการบริหารเงินสด รวมถึงเร่งรัดระยะเวลาการปิดบัญชีประจำวัน ประจำเดือน และประจำปี มีระบบฐานข้อมูลบริหารกลางด้านงบประมาณการเงินการคลังที่ถูกต้องครบถ้วนแบบ online real time สามารถใช้ข้อมูลเดียวกันเพื่อการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารทั้งระดับประเทศ กระทรวง กรม จังหวัด มีผลทำให้การปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังมีขั้นตอนที่แตกต่างไปจากเดิมมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน¹ เนื่องจากการปฏิบัติงานในระบบ GFMS มีการบันทึกรายการบัญชีแยกประเภทตั้งแต่ต้นทางของจุดที่ข้อมูลเข้ามาจากระบบงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกัน การนำระบบ GFMS มาใช้จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานต้องปรับวิธีการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายและการบริหารทรัพยากร รวมถึงต้องอาศัยประสบการณ์ทักษะความชำนาญตลอดจนความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย / ระเบียบเบิกจ่ายต่าง ๆ รวมถึงความรู้ด้านบัญชีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระบบ GFMS จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน รวมถึงต้องใช้ประสบการณ์เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงานได้อย่างถูกต้องและสามารถตรวจสอบรายการบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ²

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เป็นโรงพยาบาลศูนย์ขนาดใหญ่ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการบริหารงานโดยใช้งบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องมีการวางแผนรวมทั้งโครงการต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารงานตามยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน รวมถึงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ นำไปสู่ระบบการบริหารงานแบบใหม่เพื่อการทำงานที่คล่องตัวมากยิ่งขึ้น การดำเนินงานของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาได้ใช้ระบบ GFMS พร้อมกับโรงพยาบาลอื่น ๆ และหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ ตามนโยบายของรัฐในการปรับปรุงระบบการจัดการด้านการเงินการคลังอิเล็กทรอนิกส์ GFMS ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานและการจัดการด้านการเงินการคลังให้มีความทันสมัย ได้แก่ การจัดการด้านงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อ การจัดจ้าง การเบิกจ่าย การบริหารทรัพยากร โดยได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างประเภทเงินนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์ผ่านระบบ GFMS ให้จ่ายเงินนอกงบประมาณฝากคลังโดยกรมบัญชีกลาง เพื่อเข้าระบบการเบิกจ่าย การบันทึกรายการขอเบิก การอนุมัติรายการขอเบิก ระบบการบันทึกบัญชีแยกประเภท ระบบการเบิกจ่ายสินทรัพย์ถาวร นั้นยังเกิดปัญหาหลายประการ³ ทำให้ผลกระทบต่อการทำงาน โดยเฉพาะระบบ GFMS ด้านการรับโอนเงินเพื่อชำระหนี้หน่วยงานภายนอก และโอนเงินเพื่อรับชำระค่ารักษาพยาบาลจากผู้รับบริการ ด้านเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน รวมถึงการรายงานทางการเงินยังมีปัญหาหลายประการ

จากความสำคัญและประเด็นปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบ GFMS ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เพื่อให้ได้ข้อมูลช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่

กำหนดไว้ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. งานที่ปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMS แบ่งเป็น 5 ระบบงาน ได้แก่ ระบบงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบการเงินและบัญชี ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล และระบบบัญชีต้นทุน
2. ประสพการณ์การแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดระหว่างปฏิบัติงานระบบ GFMS หมายถึง การปรึกษาหารือระหว่างโรงพยาบาลเครือข่ายขนาดใกล้เคียงกัน การสอนงานระหว่างผู้ที่เคยปฏิบัติงานด้าน GFMS การศึกษา คู่มือการปฏิบัติงาน GFMS และวิธีการอื่น ๆ ที่สามารถทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จ ทันเวลา และตรวจสอบได้
3. ด้านระบบการทำงาน GFMS หมายถึง การดำเนินงานด้านการเงินการคลังของภาครัฐให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานและการจัดการภาครัฐด้านการงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารทรัพยากร และระบบภาษี ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันนโยบายปฏิรูปราชการที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงาน รวมทั้งมุ่งหวังให้เกิดการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างคุ้มค่าเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสถานภาพการคลังภาครัฐที่ถูกต้องรวดเร็ว สามารถตอบสนองนโยบายการบริหารเศรษฐกิจของประเทศ
4. ด้านระบบธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง กระบวนการชำระเงินระหว่าง ผู้จ่าย / ผู้โอนเงินไปยังผู้รับเงินโดยเป็นการโอนสิทธิการถือครองเงินหรือการโอนสิทธิการถอนเงิน และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์การใช้งานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งด้านรับและด้านจ่าย ได้แก่ การบันทึกรายการรับเงินรายได้เงินนอกงบประมาณฝากคลังของหน่วยงาน และการใช้งานระบบ New GFMS Thai
5. ด้านระบบข้อมูลรายงานทางการเงิน หมายถึง รายงานทางการเงินที่ปราศจากความผิดพลาดและการบิดเบือน ซึ่งคุณภาพของรายงานการเงินจะสามารถบรรลุได้เมื่อมีความสมดุลของ ระบบการทำงานของบุคลากรและการกำกับดูแลหน่วยงานที่ดี

วิธีการศึกษา

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ประชากรที่ศึกษา (study population) คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ ของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จำนวน 2 กลุ่มงาน ประกอบด้วย กลุ่มงานบัญชี และกลุ่มงานการเงิน จำนวน 53 คน ปัจจัยหรือตัวแปรที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประสพการณ์การทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMS งานที่ปฏิบัติ การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบ GFMS ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา และประสพการณ์การแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดระหว่างปฏิบัติงานระบบ GFMS โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ แบบสอบถาม (questionnaires) ซึ่งสร้างโดยผู้วิจัยประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านระบบธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 คน นำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง โดยใช้สถิติ Kuder - Richardson (KR - 20) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ 0.764 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลจะใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ส่วนการวิเคราะห์คะแนนความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ GFMS โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จะใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและตัวแบบเชิงเส้นน้อยทั่วไป และการกระจายแบบ gaussian กำหนดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \text{ value} < 0.05^4$ งานวิจัยนี้ผ่าน

การพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เอกสาร
รับรองเลขที่ 024/2023 อาสาสมัครได้รับทราบข้อมูลการวิจัยและลงลายมือชื่อยินยอมเข้าร่วมการศึกษาทุกคน

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=49)	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	3	6.1
เพศหญิง	46	93.9
อายุ		
25-35 ปี	31	63.3
36-45 ปี	15	30.6
มากกว่า 45 ปี	3	6.1
ระดับการศึกษา		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	4	8.2
ปริญญาตรี	40	81.6
สูงกว่าปริญญาตรี	5	10.2
สาขาที่จบการศึกษา		
การเงิน / การธนาคาร	7	14.3
การบัญชี	34	69.4
บริหารธุรกิจ / การจัดการทั่วไป	5	10.2
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ		
อื่น ๆ (การตลาด, ภาษาต่างประเทศ)	3	6.1
ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMS		
1-5 ปี	40	81.6
5-10 ปี	-	-
10-15 ปี	4	8.2
15 ปี ขึ้นไป	5	10.2
งานที่ปฏิบัติ		
ระบบงบประมาณ	4	8.2
ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	10	20.4
ระบบการเงินและบัญชี	35	71.4
ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล		
การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบ GFMS ในระยะเวลา 1 ปี ที่ผ่านมา		
1-2 ครั้ง	43	87.8
3-4 ครั้ง	5	10.2
มากกว่า 5 ครั้ง ขึ้นไป	1	2.0
ประสบการณ์การแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดระหว่างปฏิบัติงานระบบ GFMS		
ปรึกษาระหว่างโรงพยาบาลเครือข่ายขนาดใกล้เคียงกัน	6	12.2
การสอนงานระหว่างผู้ที่เคยปฏิบัติงานด้าน GFMS	35	71.4
ศึกษาคู่มือการปฏิบัติงาน GFMS	8	16.3
อื่น ๆ		

จากตารางที่ 1 วิเคราะห์ผลการศึกษาคัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 49 คน เพศหญิง 46 คน ร้อยละ 93.9 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 25-35 ปี จำนวน 31 คน ร้อยละ 63.3 อายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี จำนวน 15 คน ร้อยละ 30.6 และอายุมากกว่า 45 ปี 3 คน ร้อยละ 6.1 ตามลำดับ ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 40 คน ร้อยละ 81.6 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน ร้อยละ 10.2 และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 คน ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ สาขาที่จบการศึกษา ส่วนใหญ่การบัญชี จำนวน 34 คน ร้อยละ 69.4 การเงิน / การธนาคาร จำนวน 7 คน ร้อยละ 14.3 และ บริหารธุรกิจ / การจัดการทั่วไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 10.2 ตามลำดับ ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMS 1-5 ปี จำนวน 40 คน ร้อยละ 81.6 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน ร้อยละ 10.2 และ 10-15 ปี จำนวน 4 คน ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ งานที่ปฏิบัติ ระบบการเงินและบัญชี จำนวน 35 คน ร้อยละ 71.4 ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 10 คน ร้อยละ 20.4 และระบบงบประมาณ จำนวน 4 คน ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบ GFMS ในระยะเวลา 1 ปี ที่ผ่านมา อบรม 1-2 ครั้ง จำนวน 43 คน ร้อยละ 87.8 อบรม 3-4 ครั้ง จำนวน 5 คน ร้อยละ 10.2 และ อบรม มากกว่า 5 ครั้ง ขึ้นไป จำนวน 1 คน ร้อยละ 2 ตามลำดับ ประสบการณ์การแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดระหว่างปฏิบัติงานระบบ GFMS ได้แก่ การสอนงานระหว่างผู้ที่เคยปฏิบัติงานด้าน GFMS จำนวน 35 คน ร้อยละ 71.4 ศึกษาคู่มือการปฏิบัติงาน GFMS จำนวน 8 คน ร้อยละ 16.3 และ ปรึกษาระหว่างโรงพยาบาลเครือข่ายขนาดใกล้เคียงกัน 6 ราย ร้อยละ 12.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) คะแนนความรู้ระบบการทำงาน GFMS ระบบธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ GFMS และระบบข้อมูลรายงานทางการเงินของบุคลากร

คะแนนความรู้ระบบการทำงาน GFMS ระบบธุรกรรมการเงิน อิเล็กทรอนิกส์ และระบบข้อมูลรายงานทางการเงิน	n = 49		
	Mean	SD	ระดับ
1. ด้านระบบการทำงาน GFMS	3.20	1.40	น้อย
2. ด้านระบบธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์	1.40	0.61	มาก
3. ด้านระบบข้อมูลรายงานทางการเงิน	4.20	1.50	น้อย
คะแนนรวม (min = 4 คะแนน, max = 13 คะแนน)	8.80	2.81	น้อย

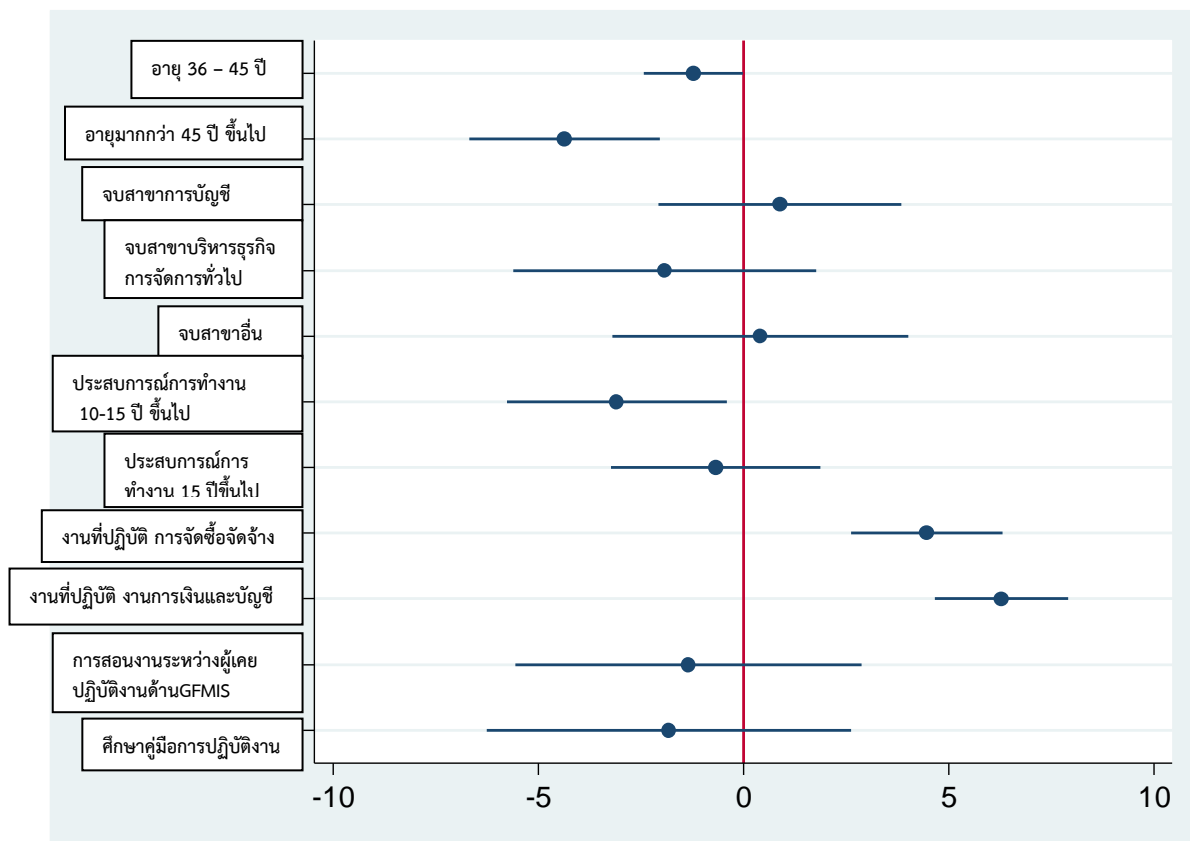
การวิเคราะห์ในภาพรวมระบบการทำงาน GFMS ระบบธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ระบบข้อมูลรายงานทางการเงินของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ใช้เกณฑ์ในการแปลผลคือ คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มในด้านนั้น ๆ ถือว่ามีความรู้ในระดับน้อย คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่ามีความรู้ระดับมาก

จากตารางที่ 2 พบว่าบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา มีคะแนนสูงสุด 13 คะแนน คะแนนต่ำสุด 4 คะแนน คะแนนรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (mean = 8.80, SD = 2.81) โดยแยกเป็นรายด้านได้แก่ ด้านความรู้ด้านระบบการทำงาน GFMS อยู่ใน ระดับน้อย (mean = 3.20, SD = 1.40) ด้านระบบธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (mean = 1.40, SD = 0.61) อยู่ในระดับมาก และด้านระบบข้อมูลรายงานทางการเงิน (mean = 4.20, SD = 1.50) อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

ลักษณะส่วนบุคคล	Mean	Adjusted mean deference (95%CI)	P - value
อายุ			
25-35	9.8 (2.26)	Ref.	
36-45	7.3 (2.69)	-1.2 (2.42, -0.02)	0.047*
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	4.7 (0.58)	-4.4 (6.68, -2.03)	< 0.001*
สาขาที่จบการศึกษา			
การเงิน / การธนาคาร	7.7 (2.56)	Ref.	
การบัญชี	9.4 (2.76)	0.9 (2.1, 3.8)	0.553
บริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป	5.4 (0.55)	-1.9 (5.6, 1.8)	0.310
อื่น ๆ (การตลาด, ภาษาต่างประเทศ)	8.7 (0.58)	0.4 (3.2, 4.0)	0.821
ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMS			
1-5 ปี	9.1 (2.80)	Ref.	
10-15 ปี	5.8 (1.50)	-3.1 (5.8, -0.4)	0.024*
15 ปี ขึ้นไป	8.2 (2.05)	-0.7 (3.2, 1.9)	0.605
งานที่ปฏิบัติ			
ระบบงบประมาณ	4.0 (0.0)	Ref.	
ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	7.8 (1.93)	4.5 (2.6, 6.3)	< 0.001*
ระบบการเงินและบัญชี	9.5 (2.54)	6.3 (4.7, 7.9)	< 0.001*
ประสบการณ์การแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดระหว่างปฏิบัติงานระบบ GFMS			
ปรึกษาระหว่างโรงพยาบาลเครือข่ายขนาดใกล้เคียงกัน	7.3 (2.58)	Ref.	
การสอนงานระหว่างผู้ที่เคยปฏิบัติงานด้าน GFMS	8.8 (2.94)	-1.3 (-5.5, 2.9)	0.535
ศึกษาคู่มือการปฏิบัติงาน GFMS	9.1 (2.10)	-1.8 (6.2, 2.6)	0.424

จากตารางที่ 3 แสดงปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบ GFMS ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ซึ่งพบว่า เมื่อขจัดอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ ในโมเดล โดยเมื่อเทียบกับกลุ่มบุคลากรที่มีอายุ 25-35 ปี กลุ่มบุคลากรที่มีอายุ 36-45 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 1.2 คะแนน (95% CI: -2.42, -0.02, p-value = 0.047) และกลุ่มบุคลากรที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 4.4 คะแนน (95% CI: -6.68, -2.03, p-value < 0.001) ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMS ซึ่งพบว่า 10-15 ปีมีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 3.1 คะแนน (95% CI: -5.8, -0.4, p-value = 0.024) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับ ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี งานที่ปฏิบัติ ซึ่งพบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานระบบงบประมาณ การปฏิบัติงานระบบการจัดซื้อจัดจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 4.5 คะแนน (95% CI: 2.6, 6.3, p-value < 0.001) และการปฏิบัติงานระบบการเงินและบัญชี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้มากกว่า 6.3 คะแนน (95% CI: 4.7, 7.9, p-value < 0.001)

แผนภาพที่ 1 กราฟแสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระบบกับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

วิจารณ์

จากการทดสอบปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาด้านระบบการทำงาน GFMIS ด้านระบบธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ และด้านระบบข้อมูลรายงานทางการเงิน พบว่ากลุ่มบุคลากรกลุ่มงานการเงินและบัญชีที่มีอายุ 36-45 ปี และอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) และประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ GFMIS พบว่า การปฏิบัติงานระบบการเงินและบัญชีกับการปฏิบัติงานระบบงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับความรู้การปฏิบัติงานระบบ GFMIS ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรกลุ่มงานการเงินและบัญชีมีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการเงิน / การบัญชี / การพัสดุ ในระบบบัญชี GFMIS มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์จัดทำรายงานเกี่ยวกับบัญชี มีประสบการณ์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (บัญชี) ได้รับการส่งเสริมและพัฒนางานองค์ความรู้ในรูปแบบการอบรม / สัมมนาเรื่องการเงิน การบัญชี การพัสดุ และเคยเข้าร่วมการสัมมนา / ประชุมด้านบัญชี สอดคล้องกับการศึกษาของ ทิพย์ประภา สีษาแห่งเจ้าและรัชดา ภัคตียิง⁵ ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านบัญชี ด้วยระบบ GFMIS ของหน่วยงานศาลในสังกัดสำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 4 พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานศาล ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถโดยผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงคุณลักษณะที่สำคัญซึ่งประกอบด้วยบุคลากรมีความเข้าใจในระบบงาน GFMIS มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบงบการเงินที่ประมวลผลจากระบบ GFMIS มีความรู้ความเข้าใจในผังบัญชีระบบมีความรู้ความสามารถในการจำแนกเอกสารการเบิกจ่ายตามประเภทผังบัญชีระบบ GFMIS รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาที่

เกิดขึ้นในขั้นตอนการปฏิบัติงานการเงินระบบ GFMS ได้ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในด้านระบบ GFMS นอกจากนั้นบุคลากรควรได้รับส่งเสริมให้เข้าการอบรม พัฒนาความรู้ความสามารถการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยระบบ GFMS อยู่เสมอ และงานที่ปฏิบัติ พบว่าการปฏิบัติงานระบบการเงินและบัญชี การปฏิบัติงานระบบงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับความรู้การปฏิบัติงานระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ทั้งนี้อาจเนื่องจากการได้รับความรู้ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ในรูปแบบการอบรมสัมมนาด้านการเงินบัญชีส่งผลให้ทักษะการใช้ระบบ GFMS ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาลิดา เซษฐ์ขุนทด และคณะ⁶ ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ระบบ GFMS พบว่า บุคลากรปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในกระทรวงสาธารณสุขที่มีปัจจัยเกี่ยวข้องด้านความรู้และทักษะการใช้ระบบแตกต่างกัน

จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ งานที่ปฏิบัติโดยตรง งานจัดซื้อจัดจ้าง และงานการเงินและบัญชีที่รับผิดชอบปฏิบัติเป็นประจำทุกวันส่งผลให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เนื่องจากการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบทำให้มีทักษะ ตลอดจนทั้งความรู้และการแก้ไขปัญหาทำให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพการบริหารการเงินการคลังอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพสรณ์ สูงสมบัติ⁷ ได้ศึกษาทักษะทางวิชาชีพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานงบการเงิน พบว่า คุณภาพรายงานงบการเงินในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับทักษะทางวิชาชีพ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการบุคคล และทักษะด้านประสบการณ์การทำงาน และมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้จัดทำบัญชีตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากการทำงาน ตลอดจนทั้งการฝึกฝนอบรมด้านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์อย่างสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กร ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัย ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการปฏิบัติงานระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของบุคลากรการเงินและบัญชีโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของคุณณฤมล ศรีสรรพ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร และดร.กัญญาลักษณ์ วัฒน รัชชี ที่ปรึกษาดำเนินงานวิจัยที่ให้คำแนะนำ และให้ความรู้ชี้แจงแนวทางตั้งแต่เริ่มต้นทำการศึกษาจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบคุณทุกท่านไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานการเงิน และระบบงานบัญชีของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญทำให้การศึกษานี้สำเร็จ ขอขอบคุณผู้ร่วมงานทุกคนที่ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือจนรายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐและผู้สนใจต่อไป คุณค่าประโยชน์ของการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. จิราวัต ศรีสุทธิยากร. การนำระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) มาใช้ในกรมสุขภาพจิต (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). คณะรัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2550.

2. กรมบัญชีกลาง. ความเป็นมา-GFMIS [อินเทอร์เน็ต]. [อ้างถึง 16 กุมภาพันธ์ 2023]. Available from: https://www.gfmis.go.th/?page_id=531
3. อาริยา สุขโต. สังกมไร้เงินสด | National Assembly Library of Thailand [อินเทอร์เน็ต]. [อ้างถึง 18 กุมภาพันธ์ 2023]. Available from: <https://library.parliament.go.th/th/radioscript-rr2564-may5>
4. บุญชม ศรีสะอาด. การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*. 2539;2(1):64–70.
5. ทิพย์ประภา สีชาเหง้า, รัชดา ภักดิ์ยิ่ง. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านบัญชี ด้วยระบบ GFMIS ของหน่วยงานศาล ในสังกัดสำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 4. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 2562;10(1):88–98.
6. ปาลิตา เซษฐ์ขุนทด, อุสารัตน์ เจนวนิชยานนท์, อาทิตยา เลี้ยงวัฒนศิริ, ปรียาณัฐ เอื้อยศิริเมธี, วิลาวรรณ ชุกกลาง. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 2565;14(1):41–56.
7. ไพบรณ สุงสมบัติ. ทักษะทางวิชาชีพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานงบการเงิน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์; ปีที่ 7 ฉบับที่ 1. 2564.